



LÖVÉSEI KIÁLTÓ



VI. évfolyam, 11. szám, 2004. november. Ára szabadeladásban: 8000 lej

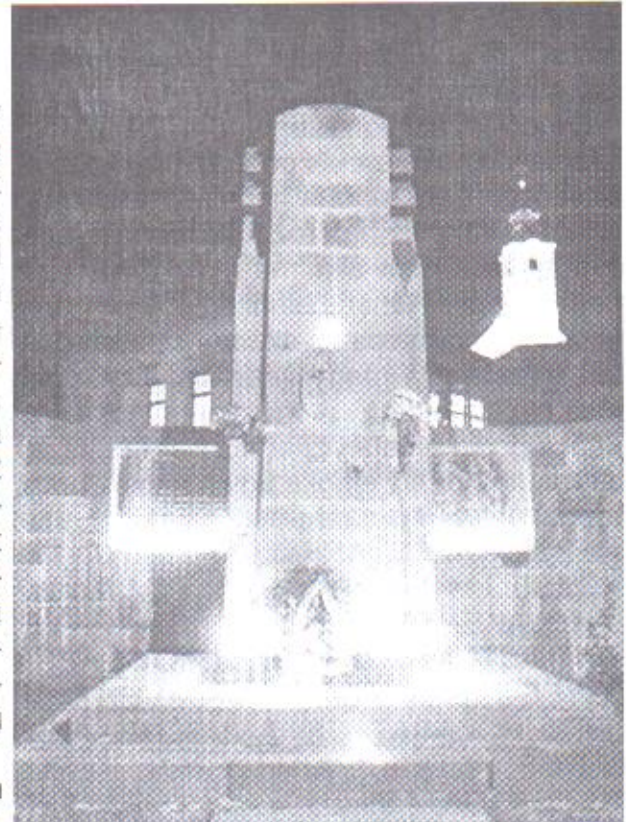
November

Szüret havának is nevezik, következnek a naptári év vége, elmentek az utolsó vándormadarak, és helyükbe érkeznek északi társaik. Már kevés a napfény, viszont növekedik a ködös, borult napok száma. A csapadék mennyisége is növekedőben, átlagban 50-80 liter hull négyzetméterenként. A hónap végén az őszi eső és ködszítálás átalakul havas esővé, nálunk gyakran havazássá. A havi átlaghőmérsékletek érezhetően csökkennek, síkságon 5-7, a dombvidéken 2-5, és nálunk 1, 3 °C-ra. November legjellemzőbb jelensége, főleg a hegyközi medencékben a köd. 1978-ban például 22 ködös nap volt novemberben Csíkszeredában. Szélcsendes hideg időben a Gyergyói és Csíki medencéket körülvevő hegyekből hideg levegő ereszkedik le, a medencék alján az éjszaka folyamán tovább hül, és így a medencék hőmérséklete kisebb, mint a magas hegyeké. Ezt inverzióknak nevezik. Az inverziós réteg vastagsága átlagban 300-700 méter, megegyezik a ködréteg magasságával.

Népi megfigyelések szerint "Tizenegyedikén ha esik, lucskos tél szokott lenni". Ha ilyenkor a lúd a jégen áll, december végén sárban botorkál. Jó, ha e nap után van szivárvány. Azt jelenti, hogy bőséges esztendő következik. Nov. 19 általában meghozza az első havat, 23-a már biztosan hozza a telet. "Pókhálót ha sokat látsz, télen sok havat várj!". Ha sok köd van novemberben, sok havat várj tavasszal, mégpedig száz napra a ködtől számítva.

Mindenszentek

Egyházi ünnep, amelyhez a halottakra való emlékezés szokásai, hiedelmek kapcsolódnak. Az I. századtól kezdődően a keresztény egyházak november 1-én ünneplik. Eredetileg azoknak a halott lelkeknek az ünnepe, akikről a naptár név szerint nem emlékezik meg. A bencés kezdeményezésű kultusból a magyar bencések is hamar kivették a részüket. Általánossá a Tridentinummal újjászülető szentkultusz nyomán vált, de az utána következő halottak napja miatt elsorvad, annak vigílijává lett. Azt a hetet, amelyben a halottak napja esik, halottak hetének nevezik. Nem tudjuk, hogy az ünnep népi szokásai mikor alakultak ki. A sírok megtisztítása, virággal díszítése éppúgy általánosan elterjedt szokás a magyar nyelvterületen, mint a halottak lelki üdvéért szóló gyertyagyújtás (Magyar Néprajzi Lexikon. 3. 622- 623.)



Ady Endre

Halottak napján

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz percről percre temetünk,
Vesztett remény mindenik percünk
És gyászmenet az életünk.
Sírhanolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
-Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznapi van, ma sírhatunk!

Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorít meg e sárgolyón...
Hulló levélt hányszor feledtet
A megváltó, a gyilkos ón! ...
Óh, hányszor kell a sírra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk-
-Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sírhatunk! ...

Önámítás volna a referendum és az autonómia?

A szövetségi elnök kategorikusan kijelentette, hogy a székelyföldi autonómiát és más fontos kérdéseket nem lehet népszavazás tárgyává tenni, mert "az alkotmány és a törvény nem teszi lehetővé. Csak az államelnök írhat ki erről népszavazást". /Markó: önámítás a székely népszavazás, kolozsvári Krónika, 2004. szeptember 8./

Csapó József volt szenátor, a Székely Nemzeti Tanács elnöke ennek pont az ellenkezőjét állítja. Álláspontja szerint a helyi népszavazás megtartására irányuló határozat kezdeményezése és jóváhagyása nem alkotmány és törvényellenes, mert a megyei tanács elnöke, ill. a polgármester jogosult a helyi népszavazásra vonatkozó határozati javaslatot a megyei tanács, illetve helyi tanács elé terjeszteni. A megyei tanács és a helyi tanács pedig elhatározhatja a helyi népszavazás kiírását. Az SZNT elnöke úgy pontosít, hogy helyi népszavazás általuk javasolt tárgya: "NÉPSZAVAZÁS ARRÓL, HOGY A MEGYE /KÖZSÉG, VÁROS, MUNICIPIUM/ LAKÓJAKÉNT AKARJA-E SZÉKELYFÖLD, MINT AUTONÓM TERÜLETI KÖZIGAZGATÁSI EGYSÉG SARKALATOS TÖRVÉNY ÁLTALI LÉTREHOZÁSÁT ÉS A MEGYE /KÖZSÉG VÁROS, MUNICIPIUM/ EZEN TERÜLETI-KÖZIGAZGATÁSI EGYSÉGHEZ TARTOZÁSÁT?"

Többen is megkérdezték arról, hogy mi az igazság, lehet-e vagy sem ebben a kérdésben népszavazást tartani, tiltja-e a román alkotmány vagy a népszavazásról szóló 2000.évi 3. Törvény az SZNT által kezdeményezett népszavazás kiírását?

Válaszom lehet, hogy meglepő: mindkét állítás alátámasztható jogilag, mivel a vonatkozó pontatlan és többértelmű megfogalmazásai ezt lehetővé teszik.

A szövetségi elnök csak kijelent, de nem hozza elő jogi érvekkel, ezért az RMDSZ jogi álláspontját hivatalosan a Hargita Megyei Tanács jogi hivatalának tulajdonított vélemény alapján ismertetem és elemzem. Szerintük a "Székelyföld - autonóm területi közigazgatási egység" létrehozása, amely közigazgatási területként magába foglalná Hargita megyén kívül Kovászna megyét és Maros megye egy részét is, nem lehetséges a megyehatárok helyi népszavazással történő módosítása révén. Ennek megvalósításához Románia Alkotmányának és törvényeinek megváltoztatására van szükség, mely problémák a népszavazásról szóló törvény szerint országos /nemzeti/je-

lentőségűek, ezért a népszavazás kiírására az államelnök és nem a helyi, ill. megyei tanács jogosult. Először tehát azt kell megvizsgálnunk, hogy mit tilt a román alkotmány, és mit tesz lehetővé. Ha az Európában egyre anakronisztikusabbnak tartott egységes nemzetállami meghatározásnál lecövekelünk, csak azt mondhatjuk, mindaddig, amíg az alkotmány első szakasza nem módosul, nincs mit tenni, autonómiáról szó sem lehet. Az alkotmánynak azonban a 20-ik szakasza is létezik, amelyik kimondja azt, hogy abban az esetben, ha az emberi jogokról a Románia által elfogadott nemzetközi rendelkezések és a román törvények között összeütközés van, akkor a nemzetközi egyezményeket kell alkalmazni Ennek következtében igen fontos következményekkel jár az a tény, hogy Románia a nemzeti kisebbségek védelmére számos nemzetközi jogi és politikai kötelezettséget vállalt, amelyek alapján a megfelelő hatáskörű közigazgatási régiók létrehozhatók. A legfontosabbakat említem.

Az EBESZ Koppenhágai Dokumentuma /1990/ 33. szakaszának 1\1 bekezdése: "A nemzeti kisebbségeknek és a hozzájuk tartozó személyeknek joguk van szülőföldjükhöz, mint etnikai önazonosságuk elidegeníthetetlen összetevőjéhez és elsősorban hagyományos területük és életfeltételeik védelméhez."

Az Európai Tanács 2003/1334. sz. Határozata politikai kötelezettségeket tartalmaz Románia számára is arra nézve, hogy intézkedéseivel védelmezze a szülőföldjükön többségben levő közösségeket, beleértve a területi autonómia biztosítását, amennyiben e közösségek nemzeti önazonosságuk megőrzéséért sajátos hatásköröket és jogosítványokat követelnek.

Azt hiszem, okfejtésemből kiderül az, hogy a román alkotmányból az is levezethető, hogy az SZNT által kezdeményezett népszavazás törvényes megszervezése nem igényel alkotmánymódosítást! Közigazgatási határokat módosító helyi népszavazás kiírására egyébként az államelnöknek nincs hatásköre.

A másik megválaszolandó kérdés arra vonatkozik, hogy a javasolt népszavazás országos /nemzeti/, vagy pedig helyi érdekű - vitán felül áll: az országot csak az államelnök írhatja ki, s naivság lenne azt hinni, hogy Ion Iliescu vagy utóda vállalkozna a népszavazás kiírására. Ráadásul ez esetben nemcsak az érintett régió lakosainak szavazata, hanem az egész ország szavazata döntene a kérdésben, vagyis megint a többség döntene helyettünk és rólunk.

Aszerint, hogy a népszavazásról szóló 2000. évi 3. törvény 12. vagy 13. szakaszát olvassuk, azt válaszolhatjuk, hogy esetünkben csak az államel-

nök írhatja ki a népszavazást, vagy pedig azt, hogy a helyi, ill. megyei tanács kell kiírja.

A törvény 12. szakasza szerint a helyi közigazgatás, a területi szervezés, valamint a helyi autonómia általános jogállása államelnöki kiírásra tartozó nemzeti kérdés.

A törvény 13. szakasza szerint a helyi közigazgatási egységekben rendkívül fontos kérdésekben helyi népszavazás írható ki. E cikkely /3/ bekezdése szerint a községek, városok, megyék határainak megváltoztatására vonatkozó törvényjavaslatot kizárólag a helyi lakosság részére kiírt előzetes népszavazás megtartása után lehet a Parlament elé terjeszteni. Az idézett passzusok tehát egyenesen megkövetelik a helyi népszavazás kiírását. /Hozzáfűzöm, a 2001. évi 215-ös helyi közigazgatási törvény is kötelezővé teszi a helyi lakosok népszavazás útján való előzetes megkérdezését a közigazgatási határok megváltoztatása esetén./

A népszavazási és helyi közigazgatási törvény tehát mindkét álláspont képviselőinek elegendő jogi muníciót nyújt.

A magam részéről azt kell megállapítanom, hogy mindazok, akik az autonómiáért tenni akarnak, amellet érvelnek, hogy a román alkotmány és a népszavazási törvény lehetővé teszi az SZNT megfogalmazása szerinti népszavazás kiírását, azok pedig akik "párbeszéddel" tovább húzzák az időt, az ellenérveket hangoztatják. Ellenérveik azonban nem a romániai magyarság jogos autonómiaigényének érvényesítését segítik elő, hanem akarva-akaratlan a jelenleg nyíltan ki nem mondott román asszimilációs törekvések továbbélését támogatják.

Kíváncsi vagyok arra, hogy a szövetségi elnök hogyan fogja a romániai magyar választóknak elmagyarázni a Párbeszéd az autonómiáért című RMDSZ-es választási program és az autonómia megvalósításáért kiírandó népszavazás elutasítása közötti ellentmondást.

Erdélyi Napló 2004. szeptember 28.
Kincses Előd

Szerkesztői megjegyzés

Hargita megyében az autonómiáról szóló népszavazás kiírására ez ideig négy település önkormányzata fogadott el határozatot: Gyergyóalfalu, Gyergyóújfalu, Gyergyócsomafalva és Gyergyóditró, bár a Székely Nemzeti Tanács mindenik önkormányzatot levélben megkereste, melyben felkérte a népszavazásra vonatkozó helyi tanácshatározat meghozatalára.

Lövétén ez a kérdés ez ideig nem került hivatalos napirendi pontként a tanácsosok elé, csak tá-

jékoztató jelleggel a napirendi pontokon kívül, tudtuk meg a helyi tanácsosoktól. Bízunk benne, hogy Lövete község polgármestere, Lázár Zoltán, aki egyben a Székely Nemzeti Tanács titkára is, hamarosan napirendre tűzi a népszavazásról szóló határozattervezet elfogadását, és, az önkormányzati képviselők el is fogadják ezt a határozatot.

Reményik Sándor

Mi a magyar?

Magyarok voltak Magyarország nélkül,
Magyarok vannak Magyarország nélkül,
Magyarok lesznek Magyarország nélkül.
Mert az országnál mélyebb a magyarság,
Mert test az ország és lélek a nép-
Keret az ország, s az ország-keretben
A magyarság a fejedelmi Kép...
Két évtizedik idegen keretben
A Kép, a lényeg alig változott,
Oltárképpé magasztosult talán,
Bár nyomta a keret, az átkozott.
A régi, rokon, ismerős keretben
Ne felejtjük: ez is csak foglalat-
Jobban hat neki a való keretben,
De mégis csak a Kép az, aki hat!
Csikoroghat az államgépezet,
Mert minden állam test és csikorog-
De Arany János dallama örök,
S Petőfin nem fognak ki divatok!
Vannak bolondjai a szerelemnek,
S örüljete a honfi-láznak is-
De néha nagyon is hamis kisül,
Hogy mindez múltó, balga és hamis.
Vannak korszakos szörnyű tévedések
És van politikai divatok-
De néha egy-egy költő mondja el
Joggal: az állam mostan én vagyok.
Két évtizedes idegen keretben
Mi megláttuk az örök lényegét-
Országokat lehet szétdarabolni:
Nem lehet legyilkolni lelkeket!

Októberi tanácsülés

A rendes havi októberi tanácsülésre 2004. október 18-án került sor az alábbi napirendi pontokkal:

- Lövete községben lévő családorvosi rendelő hasznosbérbe adásának jóváhagyása,

- A község területén levő erdei utak az országos erdészeti hivatalok ügykezeléséből való átvételének javaslata a helyi közigazgatási egységek közvagyonába

- Különfélék.

Az első napirendi pontra határozatot hozott a helyi tanács, így a község területén lévő családorvosi rendelő ügykezelése a családorvosok hatáskörébe tartozik.

- A második napirendi pont keretében határozat született az erdei utak tulajdonjogára vonatkozóan, így az erdei utak ügykezelése a Romsilva ügykezeléséből átkerül a helyi önkormányzat tulajdonába és ügykezelésébe.

A külömfélék keretén belül az alábbi problémák merültek fel:

András József testületi tag elmondja, hogy az útjavítási munkálatok megkezdődtek, de ha a sáncok nem takarítódnak ki, akkor nem tartanak az utak, fel kellene szólítani a lakosságot, hogy mindenki a lakása előtt és a tulajdonában levő területeinél takarítsa ki a sáncot. A helységjelző táblákat is ki kellene cserélni. A falunap megszervezésével kapcsolatosan megjegyzi, hogy szép és jó volt, de sok volt a kiadás, jövőre változatosabban és kevesebb kiadással kellene megszervezni.

Mag István testületi tag véleménye az, hogy ha a testület döntött a megszervezésről, vagyis a programot és a kiadásokat is elfogadtuk, akkor most utólag ne keressük a hibát.

Az alpolgármester elmondja, hogy az útjavítási munkálatok még nincsenek befejezve, az út széle le volt nyomtatva, de a sáncok kitakarítása ezután következik és egy pár gazda ki is takarította a sáncot.

A polgármester megkéri a testületi tagokat, hogy a gyűlésen való megjelenésnél az időt tartsák be.

- Ismerteti, hogy a múlt hónapi gyűlésen nem volt jelen, mert egy megbeszélésen vett részt az útjavítással kapcsolatosan.

- A kirulysarki híd építéséhez hozzájárult a tanács betonvas vásárlásával, deszkával és szállítással, valamint sáncásásnál is segített.

- A sportpálya felmérése megtörtént, a mérés alapján a sportpálya nagysága 1,18 Ha, míg a leltárban 1,40 Ha-ral szerepel. A következő lépés az, hogy tisztázni kell, hol van a különbség, és azt vissza kell szerezni. Javasolták, hogy ki kell kérni azoknak az embereknek a véleményét, akik régebben a sporttal foglalkoztak, mint például Péter Albert és

Mihály József (Kovács).

- Ismerteti, hogy a fúvós hangszerek javítása nagyrészt befejeződött, a volt karmester 30 gyermeket kiválasztott III. IV. és V-ik osztályosokból, akikkel újraindítaná a zenekart. Hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap foglalkozna a gyerekekkel havi 2.000.000 lejért, és most folyamatban van, hogy tisztázzuk a fizetés módját. Úgyszintén a karmester ajánlotta fel, hogy tudna még szerezni 7 db hangszert 16.000.000 lejért, ami jutányos ár lenne, csak elő kellene teremteni a pénzt rá.

- A tanács épületének renoválása, javítása folyamatban van.

- A községi erdő üzemtervezésére szerződést kötöttek.

- A helységjelző táblák kész vannak, irányjelző táblák, 11 db. stoptábla is van, hamarosan sor kerül a felszerelésükre.

- A buldexavátor vásárlására már árajánlatok vannak, igyekezünk minél előbb megvásárolni.

- A koncessziós szerződések átadódtak a közbirtokosságnak.

- A 132-es megyei út javításával kapcsolatosan megjegyzi, hogy a Harmopan 50.000.000 lejt ajánlott fel, a megyei tanács 100.000.000 lejt adott, amely összeget átutal a Multiplan nevű cégnek a javítási munkálatok elvégzéséért.

- A rendőrség órarendje ki van függesztve, de nem az ajtóra.

- Az iskolánál egészségügyi ellenőrzés volt, és rendellenességeket találtak. Ezért javasolja, hogy időben gondolkodni kell, költségvetést készíteni, nagyobb összeget fordítani az iskolára (WC, víz, villanyhálózat javítására és az ablakok kicserélésére).

- A Kirulysarki iskolatábor feljavítására van már árajánlat,

- Az autonómia megszervezését célzó népszavazás kiírásának jóváhagyásával kapcsolatosan megjegyzi, hogy a prefektus kijelentette, az Alkotmány alapján törvénytelen. Ezzel kapcsolatosan az a döntés született, hogy még egy kicsit várjunk.

Török Sándor testületi tag elmondja, hogy tanulmányi úton volt Németországban, ezt be is jelentette a polgármesternek, és ezért hiányzott a testület gyűléseiről. Úgyszintén elmondja, hogy a Kákvirág Egyesület egy törvényesen bejegyzett egyesület, kérése az, hogy ha a tanács támogatja a kiszállásoknál a szállítási díj kifizetésével. A polgármester el-

mondja, hogy a költségvetésbe be van fogva az egyesületek támogatására egy összeg, hamarosan pályázatot írnak ki, és az egyesületek leadhatnak pályázatokat. Az elbírálás után megkapják a tervezett összeget, és jövőre nézve a költségvetés összeállításánál figyelembe lehet venni az egyesület kérését. A polgármester elmondja, szeretnének szervezni egy pityóka-bált, amelyre meghívják a nagyobb termelőket.

Lázár László

készült a hivatalos jegyzőkönyv alapján

Redőrségi felkérés

A helyi rendőrség felkéri a település lakóit, hogy ellenőrizzék, le van-e járva a személyazonossági igazolványuk, és akinek le van járva, az sürgősen cserélje ki. Ennek elmulasztása törvénysértésnek számít, és büntetést von maga után.

Felkérik minden 18. életévét betöltött személyt, akinek kártya típusú személyi igazolványa van, és nem vette ki a választási kártyáját, hogy azt vegye ki a helyi rendőrségnél.

A helyi rendőrség parancsnoka

A Lövétei Kiáltót a Rotaprint nyomda nyomja.

A nyomda ezen kívül vállalja:

- katalógusok
- plakátok
- szórólapok
- meghívók
- névjegykártyák és más nyomdaipari termékek nyomtatását.

Kapcsolatteremtés a 0744-977-207-es telefonszámon lehetséges.

Horgász-vadász kalauz

A békés halak horgászata egyre kevesebb eredménnyel jár, élőhállal még foghatunk csukát.

A vadkan, a borz, a nyúl, a vidra, császármadár, fácán, fogoly, fűrj, gerle, vadgalamb, szalonka vadászata engedélyezett, valamint a kártékony vadaké és madaraké, kivéve a védetteket. Külön engedéllyel szarvasra, medvére, zergére és hiúzra vadászhatunk.

Nagyvásárok

Nov. 6: Gyergyóremete

Nov. 8-9.: Szépvíz

Nov. 13.: Székelykeresztúr

Nov. 17.: Homoródszentmárton

Nov. 20., 24.: Korond

Nov. 22-24.: Ditró

Iskolai hírek

Október a kirándulások hónapja volt. 14-én a VI. osztályosok Dobri Eszter, Lázár Ilona és Balázs Regina tanárnők kíséretében, útba ejtve Csikszeredát és Csíksomlyót, két híres turistalátványt kerestek fel: a Gyilkos-tót és a Békás-szorost. 21-én a Lövétei Kiáltó szerkesztősége szervezett ajándékkirándulást iskolánk azon diákjai számára, akik az Lövétei Kiáltó megrendelői díját összegyűjtötték, és az újság terjesztésében segítenek. Lázár László és Mihály János vezetésével Csikszereda nevezetességeit látogatták meg (Mikó-várkastély, csíksomlyói ferences templom, Petőfi utca stb.). Fölkeresték a kiváló székely festőművész, Nagy Imre (1893-1976) szülőfalujában, Csíkszögödön lévő emlékmúzeumát is. 30-án a VIII. osztályosok, Farkas Ildikó tanárnő és Lázár Béla tanár úr vezetésével Brassót és a román királyi rezidenciát, a Peleş-kastélyt (Sinaia) keresték fel. A VII. osztályosok a 120 m magas bazaltömbön álló Köhalom várát csodálták meg Lázár Emilia tanárnő, Pál Gyöngyvér tanítónő és Mihály János tanár úr kíséretében. Majd az 1974-ben megnyitott új nagy alpesi úton (Transfăgăraș), amelyet sok-sok áldozattal katonai műszaki alakulatok építettek 2042 m magasságig buszoztak fel, egészen a Bilea - tengerszemig. Hazafelé megtekintették a III. Béla fia, Imre király alapította kerci apátság romjait, melynek épen maradt szentélyében ma evangélikus templom van, valamint a fogarasi várat, melyet annak idején még Bethlen Gábor korszerűsített, s Rákóczi György idejében felesége, Lórántffy Zsuzsanna élt itt. (mj.)

Mihály János:

A lövétei római katolikus egyházközség története

12. rész

A több évszázados lövétei egyházközség az idők folyamán jelentős birtok tulajdonosává vált. A belső telkeken (templom, plébánia épülete, a kántori és harangozói lakások, iskolaépületek) kívül vagytonát a falu különböző dűlőiben fekvő ingatlanok (szántóföldek, kaszálók, kertek stb.) képezték. Ezek rendeltetése elsősorban a templom fenntartásának biztosítása, a lelképásztorok és iskolamesterek (később kántortanítók- és segédkántortanítók) javadalmazása volt. A XVIII-XIX. századi egyházlátogatási jegyzőkönyvek szerint az egyházi birtok három részből állott:

a papi telek, ház (domus parochi, domus plebani) után járó, a plébános saját kezelésében lévő területekből, melynek hasznát közvetlenül ő élvezte, az iskolamester telkéhez, házához (domus magistri, domus cantoris) tartozó birtokokból, valamint kegyes adományozás útján (pium legatum) a templomnak adományozott földekből (agri templi, agri ecclesiae). "A Páter házához Járandó szántóföld -írják az 1711. évi egyházlátogatási jegyzőkönyvben- vagyon 3. egy darab Út allyában a felső fordulóban, Cub. 1. a Másik a középső fordulóban a Mész kemenczenél Mett. 2. a harmadik a közep lábban Mett. 2. Széna fű a Páter Házához Pap Mocsarában Cur 1. Damokos hegye alatt. Cur. 1. Szék Mezeiben. Cur. 1. A Mester házához Járandó szántó föld 2. egy omlásban, a Másik Sásban."

A lövétei római katolikus templom ingó és ingatlan vagyonáról, a papi és kántori birtokokról ennél jóval részletesebb képet nyújt az 1824. évi egyházlátogatási jegyzőkönyv. A papi és kántori jövedelmet képező földek ismertetésétől most eltekintünk, s csupán a templom vagyonát képező birtokokat vesszük tüzetesebb vizsgálódás alá az alábbiakban. Ez szerint volt a templomnak a falu felső részében, a régi, lebontott templom dombja mellett egy belső telke a még használatban lévő temető és a sós kútra vivő út szomszédságában. Hasznáért az ott lakó zsellér két font sárga viaszt adott a templomnak esztendőnként taxába. A falun kívül "Csató nevezetű helyen a Sata Mihály és János Ignác szomszédságában" fekvő veteményes kertjét Oláh

Ábrahám zsellér használta, esztendőnként egy font sárga viaszért. Külső telkekben volt a templomnak három darabocskas kaszálórétje. A kaszálók pontos helyét a dűlő megnevezésén kívül a szomszédok nevének feltüntetésével is megjelölték. Mindhárom kaszáló távol, a falutól északnyugatra emelkedő fennsíkon, az ún. Pokollázon volt. Az első Szádokszegben, két szekérre való szénát termő, a Márton és Török nemzetség szomszédságában feküdt, a második egy szekérre való a Térbükkben, a Miklós és a Tókosok szomszédságában, a harmadik szintén egy szekérre való szénát termő kaszáló Csikútaháta nevezetű helyen, a Pál és Gergely famíliák szomszédságában feküdt. E rossz, hitvány, sovány helyek, melyek szintén taxában szoktak ki adatni, három rénes forint húsz krajcár jövedelmet hoztak évente a templomnak.

A templom földjeinek csekély pénzbeli jövedelmét javítására és gyertyák "beszerzésére" fordították. A templom földjei után "befolyt" viaszt szintén gyertyaöntésre használták fel. Ugyanakkor a templomnak a földeken kívül pénze is volt, amelyből rendszeresen kölcsönzött kamatra a híveinek, de előfordult, hogy idegeneknek is. A kamatra kiadott pénzről pontos lajstromot (ilyenek már a XVIII. század második felétől rendelkezésünkre állnak) vezettek feltüntetve a kölcsönző nevét, a kölcsönzött összeg nagyságát és a kezes nevét.

Ugyancsak a templom jövedelmét szaporította ebben az időben a Lövétei határában lévő királyfürdői borvizes házak fekhelyéért, szállásért "az ivó és fürdőborvizek" bérlői által fizetett "haszonélvezeti arenda", amely például 1839-ben 393 forint jövedelmet hozott a templom kasszájában. A templom pénzvagyontól évről évre gyarapították a hívek is az ún. misealapítványok révén. Az egyházközség számadáskönyvében található adatok közül íme két példa: 1. "György Miklós János Pium Legatum titulus alatt hagyott a Lövétei Ecclesiához esztendőnként szolgálendő Sz.[ent] Misékre száz az az 100 váltó Rénens forintokat. Protokollaltatott 1836-ba die 1 maji"; 2. "Égei Ferentz és Miklós Katalin együtt testamentaliter legáltak Sz.[ent] Misékre 800 magyar forintokat váltóban, 1839-ben folyamba jött be." A templom pénze summarie (röviden- M. J.) jegyezve 1842-ben 2481 rénes forint 21 krajcárra rügott.



"Adj irgalmat, adj nyugalmat"

November hónapját a halottak hónapjának is hívjuk, ugyanis ebben a hónapban egy kicsit többet gondolunk halottainkra (szeretteinkre, rokonainkra, ismerőseinkre), és keresztény kötelességünk azokra is gondolni, akikről már senki nem emlékezik meg. Sokszor tesznek említést a temetőről, és jogosan mondják: "a temető a második otthonunk", hiszen a végső megpihenés mindenkinek a néma, csendes temető valamelyik része. Ezért nagyon fontos, hogy tisztán, szépen tartsuk, és ha bemegyünk, viselkedjünk visszafogottan, hiszen szent helyre léptünk be, ahol őseink nyugsznak. Engedjétek meg, olyanokra emlékezünk ebben a leírásban, akiknek a hívek voltak a nagy családjuk, a hívek lelki gondozása volt a fő céljuk. Amikor Gergő pap bácsit temették, Dr. Jakubinyi György érsek úr azt mondta: az idén harmadik alkalommal borult gyászba az erdélyi egyházmegye. Sajnos, mostanra már hat pap találkozott Teremtőjével idén. 48 óra alatt három papot temettek, egy temetés Eszterneken volt, és két halott a mi köreinkben két nagyon jól ismert pap volt. Először Székelyudvarhelyen temették Bartók Barabást, P. Albert OFM. a mindenki által ismert és szeretett Albert atyát. Élete szerénységben telt el, minden korosztály nyelvén tudott beszélni, vigasztalt, buzdított, védte a fiatalokat, akik ki vannak téve a modern világ sokféle csapdájának, és nem ítélte el őket, hanem buzdította, hogy ilyen körülmények között is helyt tudjanak állni. A Csíksomlyón mondott predikációjára mindenki emlékezik, egyszerűségével mindenkit megfogott, úgy a népet, mint a papságot. Életének 77., szerzetességének 57., papságának 47. évében minden kegyelméért hálát adva Teremtőjének, hosszas betegség után 2004. október 25-én Isten irgalmába ajánlva lelkét elhunyt az Úrban. Temetése október 27-én volt Székelyudvarhelyen.

Tanításaiból: "Szép az élet. Csak sokszor elrontjuk mi. Mert amit Isten teremtett, mind szép és jó. Ha nem szép és jó, a hibát legtöbbször magunkban kell keresni."

A kézdi-orbai főesperesi kerület papsága tudatta, hogy életének 55., papságának 23. évében, 2004. október 26-án hosszas betegeskedés után elhunyt Ft. György Ignác kézdisár-és szászfalvi plebános. Ignác pap bácsi 1950. október 6-án született Lövétén, 1982. június 20-án szentelte pappá Dr. Jakab Antal püspök. Állomáshelyei: Petrozsény, Radnalajosfalva, Székelylengyelfalva,

Alsócsernáton és Kézdisárfalva-Szászfalu. Papi életét szentelési jelmondata jellemezte: "Mindenkinek mindene akarok lenni.", és ezt be is tartotta, hiszen életéről érdeklődve kiderült, hogy mindenhol szerették, tisztelték. Október 29-én temették Kézdisárfalván, jelen voltak a hívei, nem hiányoztak lövétei ismerősei, barátai, kortársai és a nagy papi család sem (97 pap volt a temetésén).

Mi nem tehetünk mást, mint emlékezni rájuk és kérni az Örök Főpásztort, adja meg nekik és minden elhunytak az örök boldogságot.

L.B

Székely ruhát, sej-haj

Feledhetetlen napot töltött a Kákvirág táncegyüttes ifjú, illetve közép korosztálya november 6-án, ugyanis zárandoklat, kirándulás és előadás szerepelt a programjukban. Reggel fél nyolckor indultunk Gyergyóremetére, ahol aznap Szent Lénárd búcsú volt. Gondoljuk, mi játszódott le Lázár Lajos plebános lelkében, amikor meghallotta az "Ékes virágszál" Mária éneket, és feltűnt a lövétei zászló a 65 tagú zárandokcsoport élén. Huszonéves remetei papsága alatt először köszönthette a falujabeli híveit (falutársait). Ugyancsak megható volt, ahogy a megyebíró a feszülettel, két egyháztanácsos a Lénárd illetve a remetei zászlóval és a Demeter László által magasba emelt lövétei zászló háromszor köszöntötték egymást, majd részt vettünk a szentmisén. Ezután a délutánt a Gyilkos tónál töltöttük, ahol a fiatalok nagyobb része csónakázott, sétált és ebédelt. Ahogy esteledett, visszatértünk Remetére, ahol következett az előadás. Nagyon hálás közönség volt, sokat tapsoltak, ami meglátszott a bemondó, a táncosaink, zenészeink kedvén is, hiszen mindenki tudása legjavát mutatta. A vendégfogadók egy amatőr együttesre számítottak, de elmondásuk szerint műkedvelőink rácaffoltak erre a nehezítésre. A záró tánc után ismét szép pillanat volt, amikor Orbán Ernő felhívta a színpadra a lövétei, illetve a remetei plebánost és együtt tapsolt a nép és a táncosok, de a zenekar is boldog volt, hiszen a primások sorában újra szólott egy Lövétén jól ismert hegedű, amelyet Kolozsi László kántor úr húzott. Egy kis eszem-iszom után hazaindult a csoport. Köszönjük ifjainknak, és további sikert kívánunk nekik.

Lázár Béla

Tisztelt Falustársaink!

Bizonyára hallották már, hogy a sikeres aláírásgyűjtő akció eredményeképp 2004. december 5-én tartják a határon túli magyarok kettős állampolgárságáról szóló népszavazást. A cél az, hogy minden határon túlra szakadt magyar kedvezményes honosítással kaphassa meg a magyar állampolgárságot.

Amennyiben a népszavazáson a résztvevők többsége - de legalább a szavazásra jogosultak egyenye - igennel szavaz, a Magyar Parlament köteles olyan törvényt hozni, amely alapján minden, a jelenlegi Magyarországon kívül élő magyar kedvezményesen igényelheti a magyar állampolgárságot.

Ekkora részvételi arány eléréséhez azonban hatékony, országos kampányra van szükség részünkről is.

Miután nem pártpolitikai, hanem az egész nemzetet érintő kérdésről van szó, és a népszavazást ki-harcoló Magyarok Világszövetségének igen szűkösek az anyagi forrásai, ezennel meghirdetjük Lövétén is a népszavazási kampányt segítő, a Magyarok Világszövetségének kezdeményezésére - az emben szolidaritáson és önzetlenségen alapuló - ÜZENET HAZA mozgalmat azzal a céllal, hogy közösen segítsük sikerre vinni az Ügyet. E mozgalom minden párttól és politikai szervezettől független, tevékenységünkről természetesen tájékoztattuk a Magyarok Világszövetségének vezetőit.

Mi, a kezdeményezők támogatóinkkal közösen a népszavazásra buzdító lövetei képeslapokat nyomtattunk, melyeket testvértelepüléseink, Domaszék, Budakalász és Maglód lakóinak szeretnénk eljuttatni az Önök segítségével.

Miben segíthet?

Azon személyekre és családokra számítunk, akik a magyar állampolgárságunk elnyerése érdekében indított kampányunkhoz legalább 10 ezer lejrel (3 csomag gyufa árával) hajlandók hozzájárulni. Erre a 10 ezer lejre 3 db. képeslapot fogunk adni, amire ráírja a nevét a vásárló, és ezután mi ezt kijuttatjuk

a testvértelepüléseinkre.

Az ottani terjesztést testvérfalvaink vezetői segítségével oldjuk meg.

A képeslapokat 2004. november 19-21. között, azaz péntektől hétfőig a Csemege üzleteiben és a Telepi pékség kenyérboltjaiba, valamint vasárnap a kicsi mise utántól a Tájházban vásárolhatják meg.

Érdeklődésük esetén bővebb információkkal szolgálunk a kampány részleteiről.

ÍRJUNK TÖRTÉNELMET!

A tét nagy, az idő sürget! Segítségüket és minden hasznos felajánlásukat, ötleteiket hálával fogadjuk.

Jelentkezésüket várva,

köszönettel, a kezdeményezők:

Molnár Juliánna
Mihály János
András József

Egyed József
Lázár László

Köszönő levél

Az Üzenet Haza mozgalom anyagi támogatói: Fazakas András, Lázár Sándor (Lázár Travel), Bence Tibor (Corvina), Lázár Tibor, Egyed József (Telepi pékség), György Árpád (Csemege) és Kósa János (Rotaprint nyomda).

Tisztelettel köszönjük!

Hír

Domaszéken két új utcánév, a Lövetei utca és a Hargita utca is jelzi, hogy testvértelepülésünk.

Kiadja a Lövetei Ifjak Egyesülete
a Lövetei Közéleti Társaság
és a Select Metlemplast Kft
támogatásával.
Nyomja a ROTAPRINT nyomda

A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!

Szerkesztőség: András Mónika, András Kinga, Lázár László, Mihály János
Munkatársak: Lázár Béla, András Magdolna, András Zsolt

Szerkesztőség: 537140 Lövete Gábor utca 140, Tel/Fax: 004-0266-220992, lltamas@nexta.ro